

Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana
gp.gs@gov.si

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
gp.mizs@gov.si

Ljubljana, 15. 4. 2021

ZADEVA: Poziv študentske skupnosti Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport na temo študentske problematike

Študenti in študentke smo v času zdravstvene ter socio-ekonomske krize ena izmed najbolj zapostavljenih družbenih skupin. Po enem letu ponavljajočih se zaprtij javnega življenja smo ostali brez perspektive za prihodnost, saj nam je bil s popolnim zaprtjem fakultet študij v pomembnem vidiku onemogočen. Lahko rečemo, da smo izgubljena generacija.

Vlada RS ni ustrezno posredovala pri reševanju študentske problematike v času epidemije COVID-19, zato so se mnogi študentje znašli v brezizhodni situaciji. Zaradi zaprtja fakultet je popolnoma izgubljeno študijsko leto 2020/2021 in polovica študijskega leta 2019/2020, kar v praksi pomeni dve generaciji študentov. Storiti moramo vse, da ne bodo enake usode doživele tudi prihodnje generacije.

Sedaj je popolnoma jasno, da študij na daljavo ni primerljiv s študijem v živo. Znanje, pridobljeno med takim študijem, je pomanjkljivo, velik izpad praktičnega dela študijskih programov (klinične vaje, laboratorijske vaje, terenske vaje, športne aktivnosti, praksa, idr.) pa vodi v pomanjkanje ključnih kompetenc, spretnosti in znanj in posledično manjšo pripravljenost bodočih diplomantov na vstop na trg dela ter manjšo zaposljivost le-teh. Preprečeno je tudi zaključevanje študija zaradi omejevanja prihoda študentov na fakultete za opravljanje laboratorijskega (in drugega) dela v sklopu zaključnih del.

Zmanjšana sta komunikacija, prenos znanja ter kritičnost, samostojnost in izmenjava različnih mnenj. Študij je zato postal bolj individualiziran, kar se odraža v zmanjšanju kolegialnosti med sošolci ter v manj mreženja in izmenjave izkušenj ter znanj s starejšimi kolegi in pedagoškimi ter raziskovalnimi delavci na fakultetah.

Neustrezno študijsko okolje in motnje vodijo v neosredotočenost in zmanjšanje pozornosti zaradi monotonosti študijskih obveznosti. Pojavljajo se zdravstvene težave, ki so posledica dolgotrajnega sedenja pred zasloni. Zaskrbljujoči pa so tudi izsledki raziskave NIJZ o psiholoških stiskah, ki kažejo alarmantno stopnjo depresije in samomorilnih misli med študenti kot posledice socialne izolacije študentov ter drugih ukrepov, h katerim vlada pristopa brez ozira na dolgoročne posledice.

Dodaten stres povzročajo izpiti, ki se od marca lani večinoma izvajajo na daljavo. Pri tem namreč študent ni odvisen le od samega sebe, temveč se zanaša tudi na brezhibno delovanje elektronskih naprav in ustrezno okolje, v katerem opravlja izpit. Nemalokrat prihaja do motenj zaradi neenake dostopnosti internetnega omrežja v državi kot tudi neustreznih pogojev in okolja za študij, kar vpliva na uspešnost študentov pri preverjanju znanja.

Ena od vidnih posledic popolne zaustavitve javnega življenja je finančna stiska študentov zaradi izpada dohodka od študentskega dela. Vlada RS je finančno stisko študentov sicer poskušala reševati z dvema solidarnostnima dodatkoma v vrednosti 150 €, kar je popolnoma nezadosten ukrep. Ob tem ni prepoznala tistih, ki so pomoči najbolj potrebni, kar je v nasprotju z načeli socialne države.

Z zaprtjem študentskih domov je vlada težave študentov le še poglobila, saj jim je odvzela pravico do bivanja na začasnem prebivališču, pri tem pa ni upoštevala osebnih okoliščin študentov in predlogov predstavnikov stanovalcev študentskih domov. Študentom, ki so bivali v študentskih domovih, ni bila ponujena alternativna rešitev, kar jim je otežilo udeležbo pri študijskem procesu. Mnogi so bili prisiljeni zapustiti kraj študija in se vrniti domov ter posledično živeti v nefunkcionalnem okolju, ki ne zagotavlja osnovnih sredstev za aktiven študij na daljavo. Študentski domovi ob upoštevanju ustreznih ukrepov za zajezitev širjenja bolezni COVID-19 predstavljajo epidemiološko varnejše okolje kot domača okolja, kjer prebiva pod isto streho več generacij, tudi tiste iz rizičnega dela populacije. Poudarjamo, da študentski domovi nikoli niso bili žarišča okužb.

V skladu z zgoraj opisano problematiko zato od Vlade RS študentje zahtevamo:

- Ustrezen dialog, posluš in sodelovanje Vlade RS, MIZŠ in MDDSZ s študentsko skupnostjo in ažurnost pri posredovanju informacij tako vodstvom univerz kot tudi študentom.
- Premik odprtja fakultet iz oranžne v rdečo fazo ob upoštevanju hibridnega modela ter hkratno odpiranje čitalniških mest v knjižnicah. Način izvedbe študijskega procesa je prepuščen avtonomni odločitvi univerz oz. visokošolskih zavodov.
- Izvajanje vseh praktičnih delov študijskih programov (kliničnih vaj, laboratorijskih vaj, terenskih vaj, športnih aktivnosti v okviru študijskih programov, praks, praktično delo v okviru zaključnih del idr.) in izpitov na fakultetah, kjer je to mogoče (ob upoštevanju ustreznih ukrepov za omejevanje širjenja virusa) že v črni fazi, da se zagotovi primerljiva kakovost študija v primerjavi s stanjem pred epidemijo bolezni COVID-19.
- Ustrezno ciljno usmerjeno finančno pomoč študentom, ki jo potrebujejo, prek socialnih transferjev in psihološko pomoč v obliki zagotovitve financiranja dejavnosti psihosocialne pomoči.
- Razširitev izjem študentov, ki jim je navkljub zaprtju dovoljeno bivanje v študentskih domovih, skladno s predlogi predstavnikov stanovalcev študentskih domov.

- Podaljšanje pravice do subvencioniranega bivanja v študentskih domovih v skladu z veljavnostjo študentskega statusa tudi tistim, ki so podaljšali status zaradi posledic epidemije COVID-19.
- Podaljšanje statusa oz. možnost izjemnega vpisa v naslednji letnik za tiste, ki zaradi kakršnihkoli posledic epidemije COVID-19 niso uspeli opraviti študijskih obveznosti.
- Zamrznitev štipendij za tiste, ki zaradi kakršnihkoli posledic epidemije COVID-19 niso uspeli opraviti študijskih obveznosti.
- Primerna obravnava tujih študentov in študentov na izmenjavah, saj so v času epidemije soočeni s specifičnimi okoliščinami.
- Natančen načrt in navodila za izvedbo študijskega leta 2021/2022 do 31.7.2021, pri čemer se zasleduje kakovost izvedbe študijskega procesa pred začetkom epidemije bolezni COVID-19.

Vlado RS in MIZŠ pozivamo, da zagotovi ustrezno konkurenčnost naših univerz s pravilnimi usmeritvami in načrti za prihodnje študijsko leto na področju visokega šolstva. Brez družbe znanja tudi ni države v pravem smislu.

Grega Rudolf,
predsednik Študentskega sveta Univerze v Ljubljani

Teja Štrukelj,
predsednica Študentskega sveta Univerze v Mariboru

Taja Pajmon Rak,
predsednica Študentskega sveta Univerze na Primorskem

Urban Makorič,
predsednik Študentskega sveta Univerze v Novi Gorici

Branimir Štrukelj

Branimir Štrukelj,
glavni tajnik SVIZ

Marko Marinčič

prof. dr. Marko Marinčič,
predsednik Visokošolskega sindikata Slovenije

Andrej Pirjevec

Andrej Pirjevec,
predsednik Študentske organizacije Slovenije

Marika Grubar

Marika Grubar,
predsednica sveta ŠOLS

Mark Perko

Mark Perko,
predsednik zveze ŠKIS

Klemen Petek

Klemen Petek,
predsednik Študentske organizacije Univerze v Ljubljani

Dejan Glazer

Dejan Glazer,
predsednik Študentske organizacije Univerze v Mariboru

